A°. 1825. N°. 19.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 12. Februarij.

PUTTEN, den 10. Februarij.

De groote Beekswal is op twee plaatsen doorgebroken, bij de Hooge Brug (waarvan een vleugel en sommige palen zijn weggerukt) en tusschen de Leembrug en den Oldenaller, waardoor twee ontzettende gaten zijn ontstaan en de groote trekweg van Harderwijk op Nijkerk geheel onbruikbaar is geworden.

Behalve de vernielde huizen aan den dijk, zijn van een twintigtal [illegible] ingestort, en dezelve [illegible] gedeelte onbewoonbaar geworden. Zeven en twintig stuks runderbeesten, drie varkens en een schaap zijn verongelukt. Veel huisraad, kleederen, zaad, hooi, is weggespoeld of bedorven.

AMSTERDAM, den 7. Februarij.

Allengskens begint men meer omstandige berigten te erlangen, omtrent den toestand van Noord-Holland; zie hier het extract uit eenen brief van Zaandam, op gisteren gedagteekend:

» De schrikkelijke watersnood, welke alhier nog voortduurt, heeft zich niet bepaald tot Oostzaan, Landsmeer, Ilpendam, Buiksloot enz., maar gisteren namiddag viel het hooge water, dat door dijkbreuk bij Durgerdam was binnen gekomen, ook in deze gemeente ter oostzijde, met dat gevolg, dat ten vier ure reeds alle de bewoners der paden aan die zijde van Zaandam hunne woningen hadden verlaten en diegenen, wier omstandigheden zulk eene spoedige verhuizing niet toelieten, zich op dat tijdstip door behulp van schuitjes lieten redden.

Ten vijf ure stond het water, waarvan de Oostzaander polder overvloeide, in de Binnen-Zaan, en ook tegen negen ure des avonds was reeds de westzijde dezer stad onbruikbaar, doordien het hooge water van de Binnen-Zaan door de tuinen en onder de huizen door, den dijk of weg geheel verkolkte of onderlaagde, zoo dat zelfs voetgangers, op zoodanige verkolkte plaats tredende, er tot aan de knien invielen, hetwelk veroorzaakte, dat men niet naar Koog, Zaandijk, Wormerveer, Wormer en Jisp konde komen, op alle welke plaatsen langen tijd de noodklokken werden geluid; zoo als zulks later ook gedaan werd op West-Zaan en Assendelft.”

Van den 8. Februarij.

Gedurende Zondag en Maandag zijn er een groot getal [illegible] menschen, aan de Nieuwe-Stadsherberg, aangebragt. [illegible] is het gezigt dezer ongelukkigen, die [illegible] beroofd, zich in de [illegible]. Na eene verkwikking te hebben [illegible] en schuiten naar het Heeren Logement, de [illegible] Oranje-Nassau en het Aalmoezeniershuis gebragt, om aldaar gehuisvest te worden.

In den morgen van den 7. dezer, zijn er een 50 à 60 tal vaartuigen van hier vertrokken, ter hulpe van den overstroomden Wormer.

Alle de openbare vermakelijkheden zijn alhier, op bevel van de regering, geschorst.

De steden Edam, Monnikendam en Purmerend staan alle onder water. Te Edam is eene groote hoeveelheid verdronken vee komen aandrijven.

Uit Alkmaar meldt men, dat de overstrooming van Waterland reeds haren noodlottigen invloed op de binnenpolders in dien omtrek doet gevoelen.

Van Texel schrijft men, van den 7. dezer, dat door een inbraak in den dijk, aan den polder bij den Hoorn, eene groote overstrooming, van daar tot aan de schans, heeft plaats gehad. Alle de lage landen aldaar staan onder water; (de gemeenschap tusschen den Hoorn en den Burg) [illegible] De dijken langs het geheele eiland hebben veel geleden, hetwelk eene allerimportantste schade veroorzaakt.

Uit Terschelling schrijft men in dato den 6. Februarij, het volgende: « Eergisteren avond zijn de dijken van dit eiland overstroomd en doorgebroken, waardoor eene ijsselijke verwoesting is ontstaan; geheele huizen zijn ingestort; de kerk op Midsland, het grootste dorp om de Oost, is opgepropt met vee; alle landen, kaaijen en bosschen zijn overstroomd.

Van den 9. Februarij.

De Koopvaardij-Kapiteinen en andere leden van *Zeemans-Hoop* gaan gedurig voort met het doen van togten over de overstroomde landen, het aanvoeren van levensmiddelen, en het redden van menschen en vee.

Een zeer aanzienlijk getal ingezetenen dezer stad, zijn mede met vaartuigen naar verschillende punten vertrokken, en doen in dit opzigt ook den grootsten dienst. — Men houdt zich heden ten twaalf ure bezig met het expediëren van een twaalftal tjalken, ten dienste van den Inspecteur-Generaal *Blanken*, die zich naar de Vecht begeven, om aan de Steenhoopen aldaar, briksteenen in te nemen, ter digting van de doorbraak te Durgerdam. — De Zaan is binnen hare oevers teruggekeerd.

Volgens nadere berigten van Texel, was het grootste gedeelte van dat eiland op den 5. in eene Zee herschapen, en men hield zich bezig om de landlieden, welke zich in den grootsten nood bevonden, met de reddings-boot in veiligheid te brengen. Aldaar is veel vee omgekomen; onder anderen zijn in een stal 150 schapen verdronken.

HOORN, den 6. Februarij.

Onze zeedijken hebben bij den storm van eergisteren groot gevaar geloopen, en hebben op vele plaatsen geleden. Te Medemblik stroomde het water in de stad en stond 3 à 4 voeten hoog in de huizen. Een huis is aldaar ingestort, terwijl een tweede groot gevaar liep. Een man is er omgekomen. Te Enkhuizen zijn drie huizen weggespoeld, en twee schepen gestrand en [illegible] geworden.

ROTTERDAM, den 9. Februarij.

Van Woudrichem schrijft men, den 8. dezer, het volgende:

In den laatsten storm en buitengewonen hoogen vloed van Vrijdag, is een gedeelte van den dijk, nabij het Cappelsche-veer, aan de Oude-Maas, bezweken, en, zoo men zegt, is het gat 5 roeden wijd, waardoor zoo veel water naar binnen gestort is, dat de daarbij liggende dorpen en polders onder water geraakt zijn, niet alleen een groot gedeelte van het oudland van Altena, maar ook eenige plaatsen van het benedenland van Heusden, voor zoo verre die aan de zuidzijde van de zoogenaamde Almkade zijn liggende, waartegen het water nog gelukkig gekeerd wordt, door die overal op te hoogen; gisteren had dezelve niet veel boord meer, en indien de wind niet was bedaard gebleven en het water was gevallen, had men groot gevaar geloopen, dat de Almkade het niet zoude hebben kunnen keeren en dus het nog behouden gedeelte van het oudland van Altena en het benedenland van Heusden geheel geïnundeerd zouden zijn; het schijnt echter, dat men hoop heeft om het gat te beslaan, ten minste zoude men gisteren het beproeven, en doordien het op een à twee voeten na boven was, zoo had men goede verwachting van dit plan; zoo ver men weet zijn er geene menschen omgekomen, maar, uit hoofde van de uitgebreidheid der gemeenten en polders, hebben wij voor alsnog geene berigten hieromtrent; men moet echter vreezen, dat het wel zoo zijn zal, omdat, op verscheiden punten, vele schamele lieden op lage plaatsen in slechte hutjes wonen en het water hun zal overvallen hebben; hier en daar zijn eenige huismeubelen komen aanspoelen. Heden heeft men stellig berigt van het inunderen van [illegible], Hagoort, Meeuwen, Etten, den Hill, Babiloen en Broek [illegible], Waardhuizen, Dussen, Genderen, Gansoijen, alleen [illegible] den Deyl en andere van aanbelang, waarvan de schade meer of minder zijn zal, naar mate van hoogte of laagte der landerijen. De behoefte en gebrek aan alles moet bij de ongelukkige bewoners dezer streken zeer groot wezen.

MIDDELBURG, den 7. Februarij.

De gevolgen der overstrooming van het lager gedeelte der stad, laat zich thans meer overzien, en vertoont, op verscheidene plaatsen, een treurig tafereel van verwoesting. De schade aan de stads kaden, kanalen en muren der binnengrachten, is aanmerkelijk; op de Beenhouwerssingel is een kademuur, van circa 50 ellen, ingestort; van verscheidene achterhuizen zijn de muren omvergeworpen, de tuinen ondergespoeld, het benedenste gedeelte der huizen onder water gezet, waardoor vele behoeftige ingezetenen in armoede en gebrek zijn gedompeld; zeer veel winter-voorraad is door het water bedorven; in een aantal huizen zijn de regenbakken door het zoutwater onbruikbaar; terwijl een groot deel koopmansgoederen, die in pakhuizen en kelders lagen, geheel of gedeeltelijk zijn beschadigd geworden.

Berigten wegens den staat der dijken en waterwerken in dit eiland, kunnen wij nog niet stellig mededeelen; doch dezelve moeten op onderscheidene punten veel geleden hebben. [illegible] aan de zuidzijde van de sluis te Arnemuiden, is overstroomd en doorgebroken, waardoor het kanaal buitengewoon is volgeloopen en de ebdeuren, bij den afloop, uit de kassen zijn gerukt en aan stukken geslagen.

Overigens zijn, volgens van goederhand ingewonnen berigten, de onheilen in de overige eilanden dezer provincie niet zoo aanmerkelijk als de hooge vloed heeft doen vreezen.

VLISSINGEN, den 5. Februarij.

Door het springgetij en den sterken noordwesten wind hadden wij, den 3. dezer, op den middag en ook in den nacht, een zeer hoogen vloed. De dag van gister echter leverde, onverwacht, een geheel ander schouwspel op. De noord-weste wind steeds met hevigheid voortdurende, vloeide, met eene buitengewone snelheid, het water zoodanig, dat al de grachten reeds ten één uur overliepen, ofschoon het eerst ten één uur 54 minuten hoog water moest zijn, zoo dat hetzelve spoedig de hoogte van 16 à 20 Ned. duimen beneden het peil van den geduchten vloed van 1808 bereikte. De kistdam, voor den bouwvalligen steenen beer liggende, is doorgebroken, waardoor de oppervlakte van het water in het dok, alsook door het geducht overloopen van de maritime Sas-sluis, in korten tijd zoodanig werd verhoogd, dat hetzelve over de

hoofden henen stroomde, en op de Pottekaai, bij het huis van den heer *de Ruyter*, in de nederdalingen van de kleine Kerkstraat en het korte Groenewoud, een geducht grondgat veroorzaakte; ook werd, door het water uit het dok, bij het nederdalen van de Wagenaarstraat, eene aanmerkelijke verzakking in de straat veroorzaakt, terwijl in vele andere straten, door het sterk instroomen van het water, de gronden zijn ontzet. De geheele nieuwe stad, die bij den algemeen bekenden geduchten watervloed van 1808 zoo jammerlijk heeft geleden, en waarin toen zoo vele inwoners zijn omgekomen, heeft nu zoo aanmerkelijk veel water niet gehad, hetgeen door het tijdig daarstellen van nood-waterkeeringen van stadswege, op de punten, waar het water van de Wijnbergschekaai, het Dok en Pottekaai konde indringen, werd belet. Dadelijk bij het vallen van het water werden de hoofdriolen der stad geopend, waardoor het zeewater wegzakte, en reeds ten 10 ure in den avond was de stad van het water bevrijd.

KASSEL, den 5. Februarij.

Gister avond ten 5½ ure, heeft men, te midden eener sterke sneeuwjagt aan den noordelijken gezigteinder, een vuurkogel opgemerkt, die met verbazende snelheid, in eene schier horizontale rigting, van het zuidwesten naar het noord-westen opsteeg en een groot licht verspreidde.

LONDEN, den 6. Februarij.

Een Iersch dagblad, de *Antidote*, deelt den eed en de voorafgaande instructien van de *ribbonmen* mede; dezelve luiden als volgt: Vr. God bewaar u? antw. En u insgelijks. vr. Welk een schoone dag....? a. Wij zullen er nog schooner hebben. vr. De weg is slecht? a. Hij zal weldra hersteld worden. vr. Waarmede? a. Met de beenderen der Protestanten. vr. Hoe is uw naam? a. Licht. vr. Van waar komt hetzelve? a. Uit het Oosten. vr. Kunt gij spellen? a. Als gij kunt uitspreken. vr. I. A. R. — A.? a. Ik ben een der broeders. vr. Is er gevaar? a. Neen, het is een vriend. vr. Wat verlangt gij? a. Eene dadelijke vrijverklaring. vr. Wat is uwe bedoeling? a. Te volharden, te behouden en onze verlorene eigendommen terug te vorderen. vr. Welk is uw woord van toelating? a. *Rhoanna o'Connor*. vr. Welk geloof belijdt gij? a. Den moord van alle Protestanten. vr. Hoe lang is uw rotting? a. Hij is lang genoeg om de Protestanten te kunnen treffen. vr. Waar is hij gemaakt? a. In Frankrijk, maar hij is in Amerika gegroeid, en hij is thans in de harten der Katholijken van Ierland geplant. vr. Gaat gij op reis? a. Ja. v. Waar heen? a. Naar de opregtheid en de vriendschap, of aan boord van de ridders van den heiligen *Patrikus*. vr. Hoe heet gij? a. Ridder. vr. Welk ridder? a. Van den heiligen *Patrikus*. vr. Zijt welkom ridder! wie zijt gij? a. Ik ben een verlaten broeder, hoezeer ik een opregt broeder ben zonder vrees en zonder blaam. vr. Hoe zoudt gij een vrolijk man aanduiden? a. Door de drie woorden: geloof, hoop en vrijheid. vr. Zijt gij een mensch? a. Ja. vr. Hoe bewijst gij dat? a. 1°. Door commissie, 2°. door bevel, 3°. door drie teekens, en ik zal liever mijne hand laten afhouwen en aan eene barbaarsche kerk spijkeren, dan een broeder bedriegen. vr. Wie heeft u gemaakt? a. Een man met wit haar en eene zwarte kleur. vr. Hoe heeft hij u gemaakt? a. Zittende, staande en knielende op het kruis. vr. Waar heeft hij u gemaakt? a. Op de oevers van den Jordaan, onder de vanen van den blaauwen hemel. vr. Welke zijn uwe kleuren? a. Rood, blaauw en paars. vr. Welk is uw nommer? a. Hetgeen de ketterij uitroeit. vr. Welk is uwe reispas? a. Alpha. vr. Welk is de andere? a. [illegible] het Trooijaansche paard. vr. Welk [illegible] adelaar en mantel. vr. Wat is uw pligt? a. [illegible] in den naam van God en van de ware Roomsche kerk. vr. Waar hebt gij gezeten? a. Op een rots en op de grondvesten van het heilige land. Die genen, welke van deszelfs top sprongen, zijn eeuwig verdoemd. vr. Hoe waait de wind? a. van de rots der Jordaan, om de besmetting der ketters te vernietigen. vr. Wat bestaat er onder ons? a. Liefde, vaderland en waarheid. vr. Hoe rust gij? a. In tijd van vrede, om in tijd van oorlog op te staan. vr. Moed! a. En volharding.

Gelukkig, dat deze geest, welke eenige strafwaardige onruststokers hebben zoeken te verbreiden, niet die vorderingen heeft kunnen maken, welke zij hoopten. De goede ingezetenen van Ierland zullen door de maatregelen des gouvernements voor verdere misleiding beveiligd worden.

STOKHOLM, den 21. Januarij.

Het Journaal beroept zich op de thans in Zweden zoo algemeen geworden verbouwing van Amerikaanschen tabak en aardappelen, en van surrogaten voor koffij en suiker, en zegt, dat gelijke gronden tot proeven van inheemsche voortbrenging van zijde hebben aangemoedigd. » Het denkbeeld is wel niet nieuw en de vroegere proeven hebben een aanmoedigenden uitslag gehad; dan eerst in dezen tijd schijnt de zaak weder met ernst en overleg voorgenomen te zijn. Hier in Stokholm hebben, gedurende het afgeloopen jaar, op eene plaats, de onvermoeide pogingen, om inheemsch voedsel te vinden voor het insect dat ze voortbrengt, vele en zeer goede zijde opgeleverd. Van hier is naar het binnenland menigvuldig zoo wel zaad, als onderrigt over de behandeling, medegedeeld geworden, waardoor zich de teelt onverwachts algemeen verbreid heeft. Het Zweedsche product heeft ten duidelijkste de waarheid van de onde ervaring bevestigd, dat de zijde, naderbij de polen, in fijnheid en sterkte elke soort uit zachtere luchtstreken evenaart. Bij de gewone bereiding, gelijk in het verwen, heeft zij gemakkelijk dezelfde behandeling verdragen en ook denzelfden glans bekomen, als de beste Oostindische zijde. Daar nu de gewone proeven met de aankweking van zijwormen overal gelukt zijn en men te meer vorderingen verwachten kan, wijl het tegenwoordige ras van zijwormen sints langen tijd en verscheiden geslachten inheemsch geworden is, en daar velen, behalve de genen die reeds bezig zijn, op zoodanige aankweking in het aanstaande voorjaar zijn bedacht, mag men de zaak als algemeen wordende beschouwen, zoodat zij ook bijzondere opmerkzaamheid verdient.

ARNHEM, den 12. Februarij.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 11. Feb.	2 El	8 Palm	0 Duim;	gewassen 0 D.	gevallen 25 D
Den 12. Feb.	2 El	6 Palm	0 Duim;	gewassen 0 D.	gevallen 20 D

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.